



MONO 0 13 0907

STEREO 1 13 0907

THIS COULD BE THE START OF SOMETHING BIG. Steve Allen
I'VE GOT THE WORLD ON A STRING.
Ted Koehler - Harold Arlen
YOU'RE DRIVING ME CRAZY. Walter Donaldson
JUST IN TIME. Johnny Green - Jules Styne
IT MIGHT AS WELL BE SPRING.
Oscar Hammerstein II - Richard Rodgers
TAKE THE „A” TRAIN. Billy Strayhorn

Mr. PAGANINI. Sam Coslow

SATIN DOLL. Billy Strayhorn - Johnny Mercer - Duke Ellington

BLUE MOON. Richard Rodgers - Lorenz Hart

BABY WON'T YOU PLEASE COME HOME. Spencer Williams

AIR MAIL SPECIAL. Benny Goodman - Jimmy Mundy - Charlie Christian

Lou Levy - klavír, Jim Hall - kytara, Wilfred Middlebrooks - kontrabas,
Gus Johnson - bicí

Nahráno v hollywoodském klubu Crescendo za režijního dohledu Normana Granze
(Nahrávky firmy VERVE, v licenci Deutsche Grammophon Gesellschaft)

EDICE POPULÁRNÍ HUDBY GRAMOFONOVÉHO KLUBU 1971

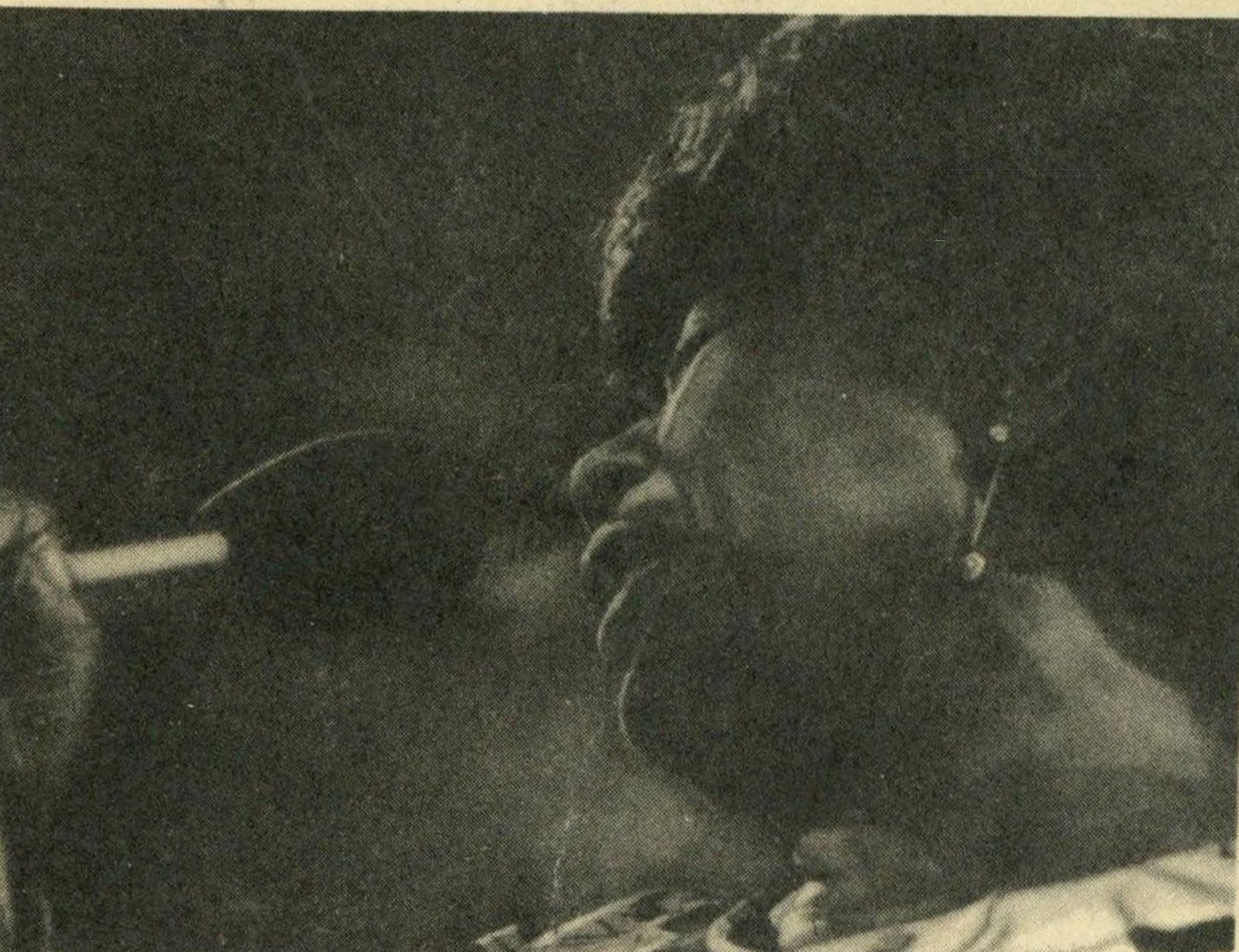
V den 17. výročí své profesionální činnosti navštívila Ella Fitzgeraldová slavnostní party, která byla uspořádána u příležitosti 20. výročí její profesionální činnosti. Ne, nejde o tiskovou chybu, četli jste správně — takové věci se už v showbusinessu stávají a jejich účel je zcela prostý: prohloubení reklamy. V tomto případě to však asi bylo zbytečné, protože Ella Fitzgeraldová je snad jedinou zpěvačkou na světě, která reklamu nepotřebuje — jejím nejlepším vývěsním štítem, přesvědčujícím inzerátem i doporučujícím vysvědčením je a vždy zůstane její zpěv. A stejně jako odborná kritika to uznávají zástupci prostých posluchačů na celém světě, kteří si kupují její desky a navštěvují její koncerty. Nic z toho však nezměnilo Ellinu povahu i její skromný postoj k vlastní umělecké činnosti: ani dnes, po mnohaleté aktivní činnosti, se nedovede vypořádat se skutečností, že je slavnou a vynikající umělkyní. Tato skromnost má zřejmě mnoho společného s nepochopitelným pocitem nedůvěry ve svůj talent, kterým se vyznačuje právě Ella Fitzgeraldová, světová zpěvačka populární hudby číslo 1. Je možné, že tento pocit nejistoty u ní zůstal ode dne prvního vystoupení na veřejnosti při soutěži amatérů v divadle Apollo: Ella tehdy přišla na pódium aby tančila, avšak v rozhodném okamžiku řekla své slovo tréma a Ella se nedokázala ani pohnout — a tak místo tančení alespoň zazpívala. V protikladu s rozšířeným názorem na další bích události je nutno poznamenat, že to nebyl bubeník Chick Webb, který ji tam v porotě slyšel, ale dirigent Webbova orchestru Bardu Ali. Ten se pak snažil Webba přesvědčit o Ellině ceně. Webb zaujímá k nové zpěvačce zpočátku odmítavý postoj a změnil jej teprve tehdy, když Bardu propašoval Ellu do Chicovy šatny, zamkl dveře a neotevřel je, dokud malý bubeník neslibil, že poskytne Ella příležitost zazpívat si s jeho orchestrem. A i pak, ačkoliv se Webbovi projev mladé interpretky docela líbil, nebyla jeho nabídka k trvalé spolupráci příliš nadšená. Ella si to zapamatovala a — později využila každé příležitosti, aby pomohla mladým slibným talentům prorazit hradbu nezájmu a předsudků.

Bez životopisny Elly Fitzgeraldové se dnes neobejde žádná encyklopedie jazzové a populární hudby. Dozvíme se z ní, že se Ella

© STANISLAV TITZL 1971

© STANISLAV HOLEČEK

FOTO ALAN PAJER 1971



narodila 25. dubna 1918 v Newport News ve státě Virginia, a protože její rodiče brzy zemřeli, vychovávala ji její teta. V roce 1935, když již bydlela v New Yorku, začala se mladá a ostýchavá dívka zajímat o zpěv i tanec. Na doporučení přátel se zúčastnila soutěže amatérů v Harlemu, o níž jsme se již zmínili: dodejme ještě, že zpívala píseň Judy a za vítězství obdržela 25 dolarů. Následovalo angažmá ve Webbovém orchestru, s nímž Ella nazpívala v roce 1935 svou první skladbu Love and Kisses. Skutečnou kariéru však zahájila teprve písničkou, kterou si sama upravila — A Tisket, A Tasket; ta se stala dobovým hitem. Ačkoliv po rozšíření této skladby dostala Ella Fitzgeraldová řadu nabídek ke spolupráci i od jiných kapelníků, zůstala věrna Webbovi, s nímž se po počáteční nedůvěře velmi spřátelila. Spolupracovala s ním až do Webbovy předčasné smrti v roce 1939 — potom stála v čele této kapely sama až do doby, kdy se orchestr v důsledku válečných událostí rozešel. Pak začala Ella vystupovat už jen jako sólistka a nahrávala desky pro firmu Decca; v roce 1946 ji vzal pod svá ochranná křídla Norman Granz, s jehož různými skupinami cestovala po světě. O desetlet později rozvázala smlouvu s Deccou a od té doby pracuje pro Granzovu vlastní společnost Verve. A byl to teprve Granz, kdo se postaral o to, aby Ella zaujala ve světě hudební zábavy takové postavení, jaké ji nesporně náleží.

Ačkoliv Ella nikdy hudbu nestudovala, její umění je skutečně mimořádné. Jen málokterá zpěvačka se může pochlubit tak fantastickou hlasovou technikou, melodickou představitivostí, harmonickým citem a improvizační invencí. K tomu musíme ještě připočítat její hlas, znějící v pomalých baládách lyricky a měkce a v rychlých foxtrotech zase jistě a kovově přesně. Všechna tato zjištění si můžeme ověřit na albu, které máte před sebou. Vybral jsem je pro edici Gramofonového klubu z celkového počtu osmi přístupných nahrávek z katalogu firmy DGG. Hned po prvním poslechu těchto osmi alb bylo jasné, že největší nárok na zařazení do GK má právě LP deska Ella in Hollywood, protože při jejím nahrávání živě před skupinou asi 200 posluchačů v hollywoodském klubu The Crescendo došlo nejen k velmi dobrému kontaktu s obecnemstvem, ale především k mimo-

rádně dobře spolupráci zpěvačky s doprovodnou skupinou, jaký všichni čtyři hudebníci Elle poskytují, a vzácný cit pianisty Lou Levyho pro doplnění sólových válek, jsou skutečně něčím neobvyklým a přiznám ještě neslyšel zpívat Ellu Fitzgeraldovou s tak mimo a swingující rytmickou skupinou.

Deska obsahuje výběr ze známých melodií, které i ve svém repertoáru trvale a proto je s nimi důvěrně nesyous jasnou pečť Ellina osobitého projevu. Jkterá skladba je lepší či horší: milovníkům pomalý určený písně I've Got The World On It, Might As Well Be Spring, Mr. Baby Won't You Please Come Home, fanoušci zase ocení závěrečné skladby na obou stranách (Take The „A“ Train, Air Mail Special). Ella používá svého hlasu jako nástroje, volně irkouzelné fráze nad pulsující rytmy. Jistě i úryvky ze známých melodií i riffů, které dovede tak způsobem „propašovat“ do mnohých skladeb. Ella patří mezi ty šťastné umělce, které publikum ani nepřimpuje, nýbrž právě naopak — dává jí chuť k práci. Její jistotou na pódiu neotřese ani mikrofon zlobí — v tom případě zařadí do písničky vizovanou větu „What happened with you“ (Děkuji), jak se o tom můžeme přesvědčit v Satin Doll. O jejím smyslu pro humor zase říká ve skladbě Blue Moon, kde vysvětluje, že na přání v úpravě známé hitparády, aby dokázala prospěje. Ale to vše si konečně můžete zdesky po Myslím, že je zbytečné album Ella in Hollywood, či chválit — úsudek si o něm jistě udělá přehrávce sami.

Stanis